

MEDITATIE

Lea de miskende (2)

"Toen de Heere zag dat Lea minder geliefd was, opende Hij haar baarmoeder ... Toen hield zij op met baren."

Genesis 29 vers 31 tot 35 (deel 2)

Slecht zal Jakob voor Lea niet expres zijn geweest. Maar er zat altijd iets tussen. Hij kon haar niet geven waarnaar ze verlangde.

"Naar uw man zal uw begeerte uitgaan", zegt Gen. 3. Dat is als de mensen door de zonde van het vanzelfsprekende van dat alles goed was los geraakt zijn en hun onschuld kwijt geraakt zijn. Er zat altijd iets tussen. Jakob kon Lea niet geven waarop ze hoopte en waarop ze recht had. Heel hun leven hebben Jakob en Lea en Rachel geleden daaraan. En de moeder-slavinnen, Zilpa en Bilha, kregen van de pijn in dit huis ook hun deel.

Laten wij in onze pijn ook eens denken aan de pijn van onze medemensen. Dat helpt.

De pijn bijv. die je ondervindt van je strenge medekerkleden wordt minder als je ziet hoe zij zelf ook vol angst zijn.

"En het gebeurde `s morgens: zie, het was Lea". Daarmee is in een paar woorden dit drama geschetst. Lot en schuld liggen altijd door elkaar heen. Wie ter wereld lost dat raadsel op? Uiteindelijk lost God dat raadsel op door ons in ons in onze gebrokenheid Zijn Zoon te zenden. Christus heeft ons lot gedragen en de schuld die wij hadden, betaald. Daarom moeten alle Lea`s in de wereld

van die lieve Bruidegom het maar verwachten.

Het Hoogliedmeisje die de kerk van Christus voorstelt zegt van Hem: "Alles aan Hem is gans begeerlijk", of, zoals je het wat eenvoudiger kunt zeggen: "Wat is Hij mooi en wat is Hij lief". Zeggen wij het haar na?

Maar het was wel heel wat. Soms komt er wel eens een huwelijk dat als een sprookje begon en al hielden de twee gehuwden veel van elkaar, in de branding. En als het dan weer goed mag komen teren ze nog op dat mooie begin. Maar in dit geval ontbrak dat mooie begin.

Lea is degene die geen verdediger heeft.

Maar God is er ook nog. Ook het leed van Jakob en van Rachel weet Hij. Hun leed en hun lot en hun schuld. Dat zal later blijken. Maar om te beginnen neemt Hij het op voor Lea. De op het tweede plan terecht gekomen Lea wordt door Hem verhoogd.

Een bijzondere Koning is onze God. De Koning van het land waar de hoge en de trotse mensen van hun tronen worden geduwd maar waar de vernederden worden omhoog getrokken uit de modder. Lea dacht misschien wel toen zij

niet de beminde bleek te zijn die ze hoopte te zijn, dat zij ergens achter Gods rug was geboren en Hij haar vergat. Maar dat was niet het geval. Terwijl Rachel pas laat kinderen krijgt zien we Lea al gelijk zoals jonge mensen in de Bijbel dat altijd hopen, vruchtbaar zijn en kinderen baren, in eerste instantie vier op een rij van haarzelf en later (na de verwickelingen met dat draagmoederschap van de slavinnen) nog twee.

God zegt a.h.w. dat Hij er voor kiest om wat veracht is uit te kiezen. Niemand is er voor God beter dan een ander. Lea niet en Rachel ook niet. "Maar het dwaaze van de wereld heeft God uitgekozen om het sterke te beschamen, het

Inhoudsopgave

Helaas kon wegens ruimtegebrek het gedicht over de Reformatie in het vorige nummer niet worden geplaatst. Dat houden we dus nog tegoed. Het gaat over Maarten Luther en nadat zijn werk wordt aangewezen, volgt er een strofe met : "Mocht nu de kerk weer uit haar slaap ontwaken, dat 's Heeren Woord weer in het centrum stond." En dat lijkt me heel actueel, gezien al de ontwikkelingen die gaande zijn. Terwijl vele zieke mensen en ook het beleid van de overheid vooral spreken over vaccineren en de gevolgen, blijft Gods Woord uit zicht. Hopelijk mag het bij ons door genade anders zijn: dat het Woord van de Heere centraal staat, in ons denken en doen. Want juist voor een eenzame en zieke mag Gods Woord dan zo rijk aan inhoud en troost zijn. Moge dit nummer van ons blad daaraan ook wat bijdragen. Gods zegen toegewenst!

*H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten*

onaanzienlijke en wat niets is, om wat iets is teniet te doen, opdat geen vlees zou roemen voor Hem".

Geloven is niet, dat je de hoogste of de gelovigste bent, maar het is dat je dichtbij het kruis staat en achter Christus aankomt. Geloven is dat je leeft van dat God omziet naar wat niet in tel is.

Ds. Willem Maarten Dekker uit Waddinxveen schreef een boekje "Domweg gelukkig". Er staan meer mooie dingen in, maar dit trof me vooral: dat hij zegt (het gaat dan over jongens en meisje die zo rond hun 15e of 16e nogal eens weg dreigen te raken van de kerk en van het geloof): "Ik ben voor het geloof behouden toen ik de eenzaamheid van Jezus ontdekte". Hij bedoelt: "Het is vaak zo weinig liefderijk in de kerk" en er is weinig wat er je in aantrekt. De naaste lief te hebben lijkt vaak moeilijker dan God lief te hebben. Dan denk je: "Daar vaart een bootje met allemaal blijde mensen aan boord en Jezus in hun midden en ik sta aan de kant". Maar dat is niet zo. Jezus staat bij hen die eenzaam zijn aan de kant. En als je de eenzaamheid ontdekt van Jezus krijg je ook weer moed om je bij de kerk te voegen.

Maar dat geldt de kerk en de gecompliceerde huwelijkse dingen niet alleen, maar dat geldt heel het leven: Jezus maakt zich een met wie ten achtergesteld wordt in Zijn eenzame weg naar het kruis.

Via de namen van haar eerste vier kinderen worden wij hier in aanraking gebracht met het leven van Lea. Je ziet aan hun namen hoe diep de pijn zit van het afgewezen zijn en van de hunkering naar erkenning.

De eerste noemt ze Ruben. Tussen haakjes: ik weet niet hoe dat vroeger ging, maar dat de moeder in dit geval de namen bedenkt, geeft waarschijnlijk ook al iets van haar eenzaamheid weer.

Zij duidt vooral ook haar eigen leven met die namen. Ruben. "Kijk, een zoon!", zegt ze. Daar ligt iets uitdagends en triomfantelijks in. "Voorzeker nu zal mijn man mij liefhebben". Maar hoort u ook niet haar pijn?

Simeon heet de tweede. "God heeft mij gehoord". Dat leek wel eerbiedig, maar of het dat was... Er klinkt iets van jaloezie in deze naam door. "Omdat de Heere gehoord heeft dat ik minder geliefd ben", zegt ze.

Levi is de derde. Dat betekent "Band" of "Samenbinding". "Ditmaal zal mijn man zich aan mij hechten, want ik heb hem drie zonen gebaard". Je hoort de frustratie daarin omdat zij in de rangorde van de liefde van Jakob nogal wat lager stond dan Rachel. Ook in deze naam hoor je Lea's verdriet.

Pas bij de vierde, Juda, valt er van haar frustratie veel weg. Juda: "Dit keer zal ik de Heere loven". Drie kinderen duurde het voordat de toon anders werd en er iets was van een loflied. "Dit keer zal ik de Heere loven".

Later zegent Jakob deze vierde jongen met het woord: "Juda, jij bent het!" (Gen. 49:8). Bij Lea sluit hij zich dan aan. "Jij bent het!" Zijn leven was een grote zoektocht geweest naar het doel dat God had met hem. Maar dan ineens is het er. "Jij bent het!" Zijn blijde stem juicht. Lea en Jakob juichen beiden om dit vierde kind. Dit vierde kind brengt ze samen. "Jij bent het!"

Wat is dat "het" dat alles ineens zo licht voor Jakob en voor Lea maakte? Dat "het" is, dat de tijd eens vol zal zijn geworden van de beloften van God aan Zijn volk en dat Jezus zal worden geboren in de stille, heilige nacht. Daar draait alles om. Daar aan hangt ons geluk. Aan dat Kind. Met die Naam. Lea was erg ongelukkig. Op een gegeven moment sluit ze met Rachel een deal. Het is te gênant om er over te praten. Rachel wil de liefdesappels

graag hebben waar een kracht van vruchtbaarheid aan toegekend werd. Lea zegt: "Goed, maar dan moet jij ervoor zorgen dat Jakob wat meer bij mij komt". Arme beide vrouwen, arme Jakob; wat verdrietig is dit.

Maar met Juda (lees maar: "Met de Heere Jezus") komt er voor Lea rust. Uit Juda zal de Heere Jezus geboren worden die de wereld draagt en haar pijn en haar nood en haar schuld. En Die niet woont bij de hoge mensen, maar bij de vernederden en de armen. "Het volk dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien".

In Lea's hart is er bij de vierde zo iets gekomen als: "Wie mij veracht, God wou mij niet verachten". Betekent dat dat je, als je Jezus kent als je Verlosser je nooit meer alleen bent en je nooit meer iets voelt van de oude pijn die je had? Maar dat is niet zo.

Lea kreeg er na verloop van tijd nog weer twee eigen, biologische kinderen bij: Aser en Gad. Gad noemt ze: "Het geluk is met mij". En Aser betekent: "Tot mijn geluk!" Maar ook met deze namen heeft ze haar zusje weer wat af willen troeven. Onze oude pijn en onze oude schuld blijven in ons leven bestaan totdat onze tijd en strijd helemaal zullen voorbij zijn gegaan en wij tot de heerlijkheid van God kinderen zullen zijn gekomen. Je raakt zomaar weer in de ban van dat je denkt tekort te komen en geen recht te worden gedaan.

Maar na eeuwen zien we bij de tempel van Jeruzalem een man staan die een moeilijk leven gehad moet hebben, net als Lea, maar die die vrede heeft gekregen door dat kleine Kind dat hij draagt op zijn arm. "Nu laat, Gij, Heere uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, die U bereid hebt voor alle volken, een licht om de heidenen te verlichten".

Jezus heeft Zich één met de verdrukten

en verachten gemaakt. Hij die onze littekens draagt.

Na Zijn opstanding werd de Heere Jezus door de discipelen herkend aan de littekens van Zijn lijden. Daarom is het ook dat alles wat wij in de kerk doen, preken, dopen en avondmaal houden, in het teken van het kruis staat.

In de kerk is het de plaats waar wij zelf ook met onze littekens komen. Laat ze Jezus maar zien. Hij schrikt er niet van. En als we goed naar Jezus' littekens kijken zien we dat het onze littekens zijn.

Dat is onze vrede in dit leven. Dat is onze troost. Ik hoop, dat u het ook ontdekt wat zo velen voor u hebben ontdekt: "Ik ben voor het geloof behouden toen ik de eenzaamheid van Jezus zag". Het laatste zinnetje van de tekst is: "Toen hield zij op met baren".

Veelbetekenend is dat. Want toen zag ze in het geloof de Heere Jezus die uit Juda naar Zijn menselijkheid zou gebo-

ren worden, en vond ze vrede. Vrede in de lieve Bruidegom, die voor Zijn bruid niets achterhoudt maar volmaakt liefheeft. "Alles aan Hem is gans begerlijk!"

Dan lijdt er niemand meer. Dan schrijft er niets meer. Dan wordt er geen mens meer vergeten of onrecht gedaan. De mooie, lieve lentetijd zal dat eeuwig zijn voor wie Hem zijn gaan kennen.

Wij sluiten af met de laatste regels van "Zwerversliefde" van A. Roland Holst (1888-1976):

*Veel liefde ging verloren in de wind,
en wat de wind wil zullen wij nooit
weten; en daarom – voor we elkander
weer vergeten –
laten wij zacht zijn voor elkander, kind.*

*Langerak
ds. J.A.H. Jongkind*

Gebed voor kranke mensen (16)

Als we het gebed voor kranke mensen goed op ons laten inwerken, verbaast het ons dat er zoveel Bijbelse gedachten naar voren komen. In tijden van ziekte en aanvechting is er troost en kracht te vinden in de waarheid van Gods Woord. Ook de volgende zin getuigt er van :

"Verlicht het kruis, naar dat het onze zwakheid verdragen kan. Wij onderwerpen ons ganselijk aan Uw wil, hetzij dat Gij onze zielen langer in deze tabernakelen wilt laten, of tot U in het eeuwige

leven nemen; overmits wij Christus eigen zijn, en daarom niet kunnen vergaan."

De bidder vraagt om verlichting van het kruis. Dat het minder zwaar zal zijn, want wij zijn zwak. En dat mogen we in het gebed aan de Heere voorleggen! Maak ons kruis zoveel lichter, dat onze zwakheid het aan kan. Dat mogen we vrijmoedig vragen want de apostel Paulus schrijft dat God geen last op legt die Zijn kinderen niet kunnen dragen. Of zoals het wel eens wordt gezegd : God meet eerst je schouders om te zien wat je aan kunt.

Er is ook nog een andere kant aan dit gebed. Uit de geschriften van de apostel weten we ook dat het een verwaardiging is van Godswege als een christen moet lijden. Want Gods weg gaat altijd door de diepte. In de navolging van Jezus Christus kan het niet anders. Liep Zijn weg niet door de diepte naar de heerlijkheid? En in dat kruislijden ligt ten diepste het heilgeheim verklaard: dat lijden en sterven van onze Zaligmaker was, hoe onbegrijpelijk ook, de wil van Zijn God en Vader! Dat geeft veel om over na te denken. Als ik dit lijden van de Heere Jezus vatten wil, staat mijn verstand met eerbied stil! Maar dan geeft de Heere vanuit dit lijden van Jezus licht over de moeizame weg van het kruis dragen. Als Hij dat zware lijden wilde ondergaan en aanvaarden om mijn zonden, is er voor mij kracht naar kruis. Want in Jezus' kruisverdienste ligt de verzoening van mijn schuld en de vergeving van mijn zonden. De Heere maakt alles nieuw! Gods Geest geeft zo de vrucht van het volbrachte werk van de Middelaar. In het geloof mag dat dankbaar worden aanvaard. Dan geeft Hij mij moed en steun. Er komt uitzicht naar de toekomst, zoals ook Jezus die heeft bereikt. Dit leven is maar kort, er wacht voor Gods kinderen een rijke heerlijkheid, door God bereid.

Dan verstaan we ook dat het gebed uitsprekt : "We onderwerpen ons geheel aan Uw wil." Dat is een geloofsuitspraak. Daartoe komen we niet uit onszelf. Het is de onvoorwaardelijke overgave aan de Heere en Zijn leiding. Dat is vrucht van Gods genade in ons leven. Wat moet de Heere dan veel aan ons doen! Want van nature wil een mens voorspoed hebben. En als we daar aan gewend zijn geraakt, en natuurlijk zien we dat als een zegen, dan hebben we er grote moeite mee als er een vorm van tegenspoed komt. We zijn er door

aangeslagen en we weten er geen raad mee. Van binnenuit komt de tegenstand en het verweer naar boven.

"Hetzij dat Gij onze zielen langer in deze tabernakelen wilt laten, of tot U in het eeuwige leven nemen." Of de Heere ons langer in het leven wilt houden, of dat het sterven wordt. Het maakt niet uit; want als het Gods wil is, dan zal het goed zijn. Wat is dat een rijke zegen, om zo alles in Gods hand te mogen leggen. Dan sta je wel helemaal aan Gods kant. Wat God doet dat is welgedaan. Ligt hierin niet de vrede? Dan wordt je ziel als een gespeend kind in mij, Psalm 131.

Wat is de oorzaak van deze krachtige geloofsonderwerping? "Wij zijn Christus eigen en kunnen daarom niet vergaan." In zondag 1 van onze Heidelbergse Catechismus belijden we dat de enige troost bestaat in het toebehoren aan Christus. De gelovige is het eigendom van Hem. Tot de Zijne gemaakt door de betaling van de losprijs. Dat ligt zo vast, dat de bidder uitspreekt : wij kunnen niet vergaan. Wat er ook gebeurt, mijn verlossing ligt vast, mijn zaligheid is zeker.

Omgaan met verlies (2)

De vorige keer dachten we na hoe erg het is om verlies te lijden. Vooral om geliefden te verliezen. Het kan zomaar dichtbij komen. Wat brengt definitief elkaar te verliezen dan niet mee? Vreselijk is het wanneer iemand van wie je zielsveel houdt, overlijdt. Het afscheid nemen van elkaar is zo vreselijk. Juist als de band zo diep is!

Wanneer je jaar en dag getrouwd bent, gelukkig ben en een huwelijk hebt waarin je volstrekt één bent geworden. Zoals een mens het op één been kan staan niet zo lang volhoudt, zo wordt het verlies van je man of vrouw ervaren. We spreken niet ten onrechte van je wederhelft. De helft is weg en komt nooit meer terug. Wie kan dit verlies peilen? Het maakt nogal wat uit op welke leeftijd je sterft en onder welke omstandigheden er een einde aan je (huwelijks) leven komt, maar vreselijk is dit. Vooral als je zoveel van elkaar gehouden hebt. De smart is er naarmate de verhouding dieper is.

Een enkel voorbeeld om dit aan te geven. Je zult maar een aantal kinderen jong moeten afstaan, je beide jongens zullen achter elkaar sterven, je kind komt in een brand om, zodat je alleen een beetje as hebt om te begraven... Je nog jonge vrouw overlijdt naast je in de auto onderweg door een aanrijding en je komt zelf met de kinderen die dit meemaken en overleven, zo in het ziekenhuis terecht.

Een heel gezin wordt zomaar weggevaagd. Een hele familie wordt bij een explosie zo gehavend, dat slechts een enkeling overblijft.

En wat te denken wat in een oorlog veelal gebeurt! Het is toch niet om door

te komen, vooral als we denken aan de zes miljoen Joden, die de gaskamers niet overleefden. En daarvan, het is niet te begrijpen anderhalf miljoen kinderen nog wel!

In het oorlogsmuseum Yad Vashem te Jeruzalem zie een pallet vol kinderschoenen van hen... Wie kan dit aanzien zonder tranen en geschokt naar buiten komen?

Er zou zoveel meer te noemen zijn, dat evenzeer schrijnend is en waardoor een mens geen moed meer zou hebben om verder te leven, omdat het verdriet te groot is!

Gods Woord

Het Woord van God verzwijgt en verhult dit immense verdriet niet.

Denk alleen maar aan David, die in zijn psalmen daar keer op keer blijk van geeft. Hij kan uitroepen: van mijn leed doe ik Hermon wagen, 'k toep van 't klein gebergte U aan!

Er is niet alleen verdriet over zijn schoonvader, die zo vreselijk omkomt en over wie hij een ontroeren klaaglied aanheft.

Vooral over zijn eigen kinderen in zijn smart groot. Ontroostbaar is hij wanneer zijn kleine kindje sterft.

Maar hoe groot is zijn verdriet, wanneer hij Absalom verliest. Juist deze zoon, die opstandig is en hem al zoveel leed heeft bezorgd. Maar, als zijn legeroverste achter hem aan gaat, smeekt hij hem zijn zoon te sparen. Bij het ontvangen van het bericht dat deze zoon omgekomen is, klaagt hij aanhoudend: Absalom, mijn zoon, mijn zoon, was ik maar voor jou gestorven.

Ede

ds. J. Van Amstel

Ziek makende beelden

Geestelijke beeldenstorm

Nadrukkelijk verbiedt de Heere ons een beeld van Hem te maken. Hij is onmogelijk in een beeld te vangen. Daar is Hij te groot voor. We zouden Hem alleen maar kleineren. Eigenlijk proberen beeldenmakers Hem in hun beeld vast te leggen, te vangen. Ondanks het verbod, vormen wij ons steeds een beeld van Hem. We ontkomen er kennelijk niet aan. Draagt de prediking daar niet aan bij? Zelfs Gods Woord zelf? Brengen beide de ware God niet voor ons in beeld? En spoort Paulus in de brief aan de Galaten Gods dienstknechten niet aan Christus uit te tekenen met woorden? Het zal waar zijn dat de bijbel ons beelden van God voorhoudt, maar tegelijkertijd waarschuwt zij ons voor een verkeerd beeld van Hem. Ons beeld van de Heere moet niet geijkt worden aan onze ervaring, maar aan wat Hij van Zichzelf openbaart.

Zoals de vele namen die alleen al in het Nieuwe Testament aan de Heere Jezus zijn gegeven, zo vormen alle beelden van God samen het ene totaalbeeld. Sterker nog: er is eigenlijk maar één beeld van God, en dat is de Heere Jezus Christus (Hebr. 1: 3). Zei Hij niet Zelf: "Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien"?

De preek in de kerk, het bijbelverhaal op school en zondagsschool, de inleiding op de vereniging, ze kunnen met de beste bedoelingen zomaar ten prooi vallen aan dwalingen en ketterijen. Voor we er goed en wel erg in hebben maken we God "vriendelijker", of "strenger" dan Hij is. Hij wordt de "lieve Heer", die veel door de vingers ziet, die meegroeit met de tijd. Hij past zich aan de ontwikkelingen aan. Hij is anders gaan denken over tal van ethische onderwer-

pen. God is "makkelijker" geworden. Sommigen – vermoedelijk zijn het er velen – leven bij een God zonder handen – machteloos –, een God zonder ogen – Hij ziet het niet – en een God zonder oren – Hij hoort mij toch niet. Feitelijk diende ik hier een kleine letter te schrijven. Anderen sidderen voor God. Hun beeld van Hem is dat van een tiran, een strenge, meedogenloze rechter die je beter maar niet onder ogen kunt komen.

Met die beelden onteren we de Heere én misleiden wij onszelf en anderen. Calvin waarschuwde in de Institutie (vertaling Dr. Sizoo, I, p. 82) voor een hart dat een werkplaats – "fabrica" van afgodsbeelden is. Juist de gereformeerde theologie heeft zich altijd gekeerd tegen beeldendienst. Tegelijkertijd geeft zij ook aanleiding tot beeldvorming van God. Denk aan de uiteenzetting van de eigenschappen van God. De psychologe Aleid Schilder verweet eind vorige eeuw in "Hulploos, maar schuldig" dat het Godsbeeld van de orthodoxie aanleiding geeft tot depressiviteit. De bekende Amsterdamse predikant dr. J. Koopmans – in de Tweede Wereldoorlog door een verdwaalde Duitse kogel gedood – bestrijdt dat. Het dogma, de leer van de kerk, bedrijft juist een "geestelijke beeldenstorm", schrijft hij.

Ziek van de leer

Waarom dit onderwerp? Ons beeld van God bepaalt de relatie die wij al dan niet met Hem hebben. Er is een samenhang tussen Godsbeeld en zelfbeeld. Een negatief zelfbeeld kan verband houden met een depressieve stoornis, maar ook te maken hebben met onze opvoe-

ding. Hoe werd er thuis over God gesproken? Hoe doen wij dat zelf? Wat geven wij door? Er is een verband tussen het beeld dat we als kind van onze ouders vormen en het beeld dat wij van de Heere hebben. Hoe was de band met vader en moeder? Hoe was de sfeer binnen het gezin? Heerste er een warm en veilig klimaat? Of hadden we eerder het gevoel te worden afgewezen? Moest liefde verdiend worden? Was er sprake van mishandeling? Van miskennis? Van kleineren? Allemaal "prima" ingrediënten voor een negatieve zelfbeleving.

Slechte hechting in de jeugd, veelvuldige afwijzing, liefde en waardering als verdienmodel, dragen bij aan onze beeldvorming omtrent God. Het beeld dat wij van de Heere hebben kan een bron van stress zijn. Het kan ons ook steunen en bemoedigen..

Ons beeld van God wordt aangewakkerd door onze omgeving: school, kerk, verengingsleven. Het kan op die plaatsen ook worden gecorrigeerd, of vertekend. Vooral wie leeft met het beeld van een tirannieke God kan in de puberteit of later ten prooi vallen aan grote verwarring en mogelijk daar door worden overmeesterd.

Genezing

Een verkeerd zelfbeeld is reparabel, zo ook ons Godsbeeld. Allereerst moet duidelijk zijn wat ons beeld van God is en welke problemen voor vertekening verantwoordelijk zijn. Serieuze bijbelstudie leert je anders, evenwichtiger naar de Heere kijken en over Hem denken. We bidden de Heilige Geest om licht en leiding, maar van binnen kan een negatief – impliciet - beeld van God zich ondertussen hardnekkig handhaven. Wie een verkeerd beeld van God heeft, kent Hem niet (goed). Daardoor missen we veel vreugde die de omgang met Hem geeft. Een onjuist Godsbeeld kan ons op afstand van Hem houden en wanhopig

maken.

Bijbelwoorden kunnen ons beeld van God vervormen. Ik denk aan een uitdrukking als "Gods welbehagen". Wie opgevoed is in een sfeer waarin de verkiezing voorop staat, hoort daar als snel iets anders in dan wat bedoeld wordt. Lees in dat geval de Dordtse Leerregels zo onbevungen mogelijk. De belijdenis begint niet met de verkiezing, maar met het Evangelie! Dat dienen wij dus ook te doen! En wat Gods welbehagen betreft: ga eens na wat daarover staat in Jesaja 53: 10 en Lukas 2: 14. Maak dat welbehagen niet los van de Heere Christus, het Lam van God dat de zonde der wereld wegdraagt. Waar je veroordeling en verdoeming zou verwachten is genade, overvloeiend voor de grootste van de zondaren. Er is aanvaarding waar je op afwijzing zou moeten rekenen. De gelijkenis van de vader met zijn beide zonen in Lukas 15, is daar een prachtige illustratie van. Goddelozen worden gerechtvaardigd om niet. De relatie is hersteld, zonder dat ik me eerst aanvaardbaar moet maken. Het is pure genade. Gadeloze ontferming.

Jezus: het volmaakte beeld van God

De vraag waarom God niet ingreep toen we tot Hem riepen vanuit verdrukking en ervaren onrecht, kan verwarren. Het zijn vragen die we ook in de Bijbel tegenkomen. Job worstelde er mee. Maar ook Jeremia. Het zijn diepe vragen waar geen gemakkelijk antwoord op past. De pijn van miskennis, mishandeling en misbruik kan heel diep insnijden. De duivel kan daar gemakkelijk mee aan de haal gaan, zodat wij God vervloeken en "afschrijven".

Wijlen dominee J. Overduin – auteur van "Hel en hemel in Dachau" - vraagt ergens: "Bemoeit God Zich niet met ons?" Hij antwoordt: "De Heere bemoeit Zich zo zeer met ons dat Hij ons leven ging leven, onze schuld ging dragen en

onze dood stierf en in ons graf wilde worden neergelegd." Maar dood en graf moesten Hem loslaten. Hij leeft. En het geloof beaamt: En ik met Hem. Alle bijbelse beelden van God samen geven ons het juiste beeld van Wie Hij is. We hoorden eerder al dat uiteindelijk Christus ons toont hoe Zijn Vader echt is. Hij kent de Vader als geen ander. Beelden van God, de beleving van Hem, ervaringen die je onderweg op je reis door het leven opdoet, ze kunnen een

diepgaande crisis veroorzaken in je geloofsleven. Beelden en gevoelens kunnen heftig botsen. Ik weet geen betere plek om het allemaal te brengen en neer te leggen dan aan de voet van het kruis. Bid de Geest om licht en leiding en om een goede – niet gekleurde – leesbril.

*Harskamp
ds. J. Belder*

De boom des levens

Het medicijn van de tong is een boom des levens, maar verkeerdheid erin is een breuk in de geest.

(Spreuken 15:4)

Wat mag wel en wat mag niet gezegd worden? Om de zoveel tijd laait de discussie hierover weer op. Het uitgangspunt in ons land is vrijheid van meningsuiting. Je mag in principe zeggen wat je denkt. Maar toch mag niet alles gezegd worden. De wet stelt hier grenzen aan. Racistische uitspraken en oproepen tot geweld mogen niet. En zo zijn er nog een aantal beperkingen. In de praktijk is het soms erg lastig om te bepalen wanneer een grens is overschreden. In Spreuken 15:4 gaat het ook over wat wel en niet gezegd kan worden. Er is in Gods ogen een grens.

Het medicijn van de tong is een boom des levens. Woorden kunnen zijn als een medicijn. Het gaat hierbij om goede woorden, die een helend effect hebben. Je zou hierbij kunnen denken aan bemoedigende woorden richting iemand die een moeilijke tijd doormaakt. Het kunnen ook woorden zijn die de liefde voor de ander verwoorden. Maar gene-

zende woorden kunnen ook kritische woorden zijn. Kritische woorden die niet bedoeld zijn om de ander naar beneden te halen, maar juist om de ander verder te helpen. Een medicijn kan eerst onaangenaam zijn, maar op de lange termijn heel gezond. Goede woorden zijn een boom des levens. De uitdrukking boom des levens komen we op de eerste bladzijden van de Bijbel al tegen. Het boek Genesis vertelt dat God de hemel en de aarde maakte. Hij zette Adam en Eva in de hof van Eden. Er waren twee bijzondere bomen in de hof: de boom van kennis van goed en kwaad en de boom des levens. De Heere stuurde Adam en Eva de hof uit, omdat ze van de boom van kennis van goed en kwaad hebben gegeten. Als Hij hun wegstuurt zegt de Heere: Nu dan, laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten,

zodat hij eeuwig zou leven! (Genesis 3:22) Adam en Eva mogen niet eten van de boom des levens, waardoor ze eeuwig zouden leven. Wij mensen hebben in plaats van het leven gekozen voor de dood. In het boek Spreuken komt de uitdrukking boom des levens verschillende keren als beeldspraak terug. Woorden kunnen leven geven. Als het in de Bijbel over leven gaat, dan gaat het vaak om meer dan alleen een tegenstelling met de lichamelijke dood. Het gaat om volheid van leven, om een goed leven. Helende woorden hebben de kracht in zich om daaraan bij te dragen. Zijn uw woorden als een boom des levens?

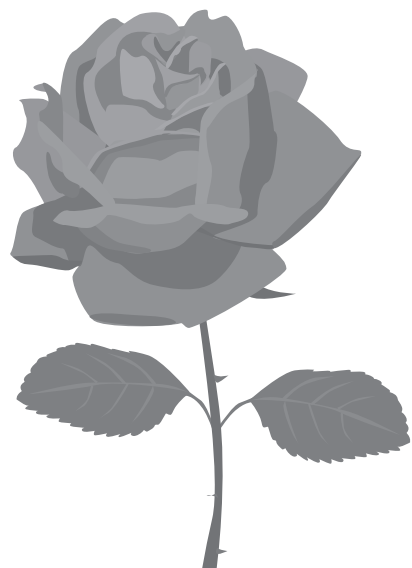
Spreuken 15:4 wijst ons ook op de negatieve uitwerking die woorden kunnen hebben: Maar verkeerdheid erin is een breuk in de geest. Verkeerde woorden hebben gevolgen. Ze kunnen een breuk in iemands geest maken. Het woord breuk is in het Hebreeuws een heel sterk woord. Het kan slaan op lichamelijke wonden. Het kan ook gebruikt worden om aan te geven dat een voorwerp kapot wordt gemaakt. Het wordt bijvoorbeeld gebruikt als Mozes de stenen tafelen kapot gooit. Woorden kunnen een enorme verwoestende kracht in zich hebben. Een leugen kan iemands leven verruïneren. Kleinere woorden kunnen diep in iemands ziel ingebrand zijn. We kunnen veel te makkelijk denken over de gevolgen van onze woorden. Laten we voorzichtig zijn met wat we zeggen.

Verkeerdheid erin is een breuk in de geest. Deze woorden vinden hun vervulling in het leven van de Heere Jezus. Met name aan het einde van Zijn leven. Bij het proces tegen de Heere Jezus worden verkeerde woorden gesproken. Er worden leugens over Hem verteld. Er worden woorden

gesproken om Hem te breken: Profeteer ons, Christus: wie is het die U geslagen heeft? Anderen heeft Hij verlost, Zichzelf kan Hij niet verlossen. Maar ook de woorden: Het medicijn van de tong is een boom des levens, komen tot hun vervulling aan het kruis. De Heere Jezus spreekt vanaf het kruis helende woorden: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Voorwaar zeg Ik u, heden zult u met Mij in het paradijs zijn. In de kerkgeschiedenis is het kruis vaak aangeduid als de boom des levens. Bij dit hout is eeuwig leven te vinden. De Heere sneed voor ons de weg af naar de boom des levens, maar Hij opent in Zijn Zoon een nieuwe weg naar het eeuwige leven. Hij nodigt ons uit om de vruchten te plukken van de boom des levens, die gestaan heeft op Golgotha. Wie deze boom des levens omhelst krijgt helende woorden te horen: Je zonden zijn je vergeven. Je zult de eeuwige dood niet sterven, maar je krijgt het eeuwige leven. Laat je helen door Zijn goede woorden. De Stervende aan het kruis geeft ons het leven.

Veenendaal

Ds. M.W. Westerink

Handelingen (5)

GEDOOPTE HEIDENEN

In een tijd dat de kerken voor het grootste deel met niet-Joodse christenen zijn gevuld, kost het ons moeite de moeite te begrijpen die het de jood Petrus kostte om het huis van een niet-Jood, iemand uit de volkerenwereld, een 'heiden', binnen te gaan. In Handelingen 10 gaat het er niet zozeer om dat God de deur voor de heidenen openzet. Die deur stond allang open. In hoofdstuk 8 lezen we hoe een man uit zwart Afrika zich liet dopen nadat hem het evangelie was uitgelegd. Nee, het is Petrus die over de streep getrokken moet worden, en daar blijkt heel wat voor nodig: een visioen, een uitdrukkelijk verzoek vanuit de heidenwereld, en een nadrukkelijke aansporing van de Heilige Geest om op dat verzoek in te gaan. Maar als Petrus eenmaal over de streep is, dan is hij het ook royaal. Zodra de heidenen die hem horen zich het evangelie van de vergeving toeëigenen, die hun in Jezus' naam wordt verkondigd, laat hij ze onmiddellijk dopen. 'Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, welke de Heilige Geest ontvangen hebben als ook wij?' Als blijkt dat God de stap gemaakt heeft, verzet Petrus zich niet en als er later vragen over rijzen, verdedigt hij zijn besluit met verve (hoofdstuk 11).

Toch was het voor Petrus een hele stap. Als je je hele leven gehoord hebt: dit is het volk van God, en deze manier van leven is heilig (en dat is nog waar ook!), dan is het moeilijk om je voor te stellen dat God ook buiten jouw kring zijn mensen heeft. Christenen zijn gedoopte heidenen, tenminste voor zover ze niet uit Israël zijn. Ze mogen blij zijn dat we mee mogen doen. Dat

te beseffen maakt bescheiden, tegenover medechristenen, tegenover mede-heidenen die (nog) niet geloven, én tegenover het volk dat God van oudsher liefhad. Het maakt het ook iets makkelijker om over onze grenzen heen te kijken. Als we iemand ontmoeten die heel anders leeft en zich gedraagt dan wij en zo iemand zegt toch iets met Jezus te hebben, dan is onze eerste reactie: kan dat eigenlijk wel? Maar God stoort zich niet aan grenzen. Hij blijkt de grens die Hij zelf heeft getrokken, die tussen Joden en heidenen, zomaar over te kunnen gaan. Wat zouden wij ons dan nog storen aan grenzen tussen kerken en culturen, grenzen die wij ook nog meest zelf hebben opgetrokken? Hoe die grenzen ook mogen lopen, en hoe onoverbrugbaar ze soms ook lijken te zijn, we kunnen er gevoeglijk van uitgaan dat Hij ook aan de overzijde van die grenzen Zijn mensen heeft.

LEZEN: HAND. 10:44-48

Lexmond
dr. J. van Eck

Verjaardagswens

Wij bidden voor jou dat Gods zegen
vandaag en in 't jaar dat weer wacht
je tastbaar zal blijven omringen!
Dáárin ligt tenslotte de kracht
die ook jou vandaag nog in staat stelt
om juist op je eigen terrein
te tonen hoe zinvol het leven
ook zelfs in de avond kan zijn.

Zolang je daarin blijft geloven
staat God voor je toekomst garant
Want waar dan de weg je ook heenleidt
je bent en blijft in Zijn hand!

Uit: Gods nabijheid, Truus van der Roest

Colofon

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. C. Bos, voorzitter,
PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind, secretaris,
PKN (hervormd) Langerak
Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland
Ds. A. Snoek,
PKN (hervormd), Kesteren
Ds. J.P. Boiten, eindredacteur,
Christ. Geref., H.I. Ambacht

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 200 05 12
Tevens adres voor kopij.
E-mail : j.p.boiten@solconmail.nl

Medewerkers:

Ds. J. van Amstel, Christ Geref., Ede
Rev. W. de Jong, Chr. Reformed
Church, Straffordville, Ontario, Canada
Mevrouw M.A. Tanis, Christ. Geref.,
Goedereede

Ds. J. Willemsen, PKN (hervormd)
Dirksland

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week
van elke maand (10 maanden van het
jaar);

Alle chronisch zieken kunnen dit blad
gratis ontvangen; de abonnements-
prijs is € 10 per jaar; het banknum-
mer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten
name van Stichting Kracht naar Kruis
te Den Haag; mailadres voor algeme-
ne berichten info@krachtnaarkruis.net;

Opgave nieuwe abonnees en adreswij-
zigingen aan: abonnee@krachtnaar-
kruis.net of Ledenadministratie Kracht
naar Kruis, Philipshoofjesweg 15,
3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u
vinden in www.krachtnaarktuis.net